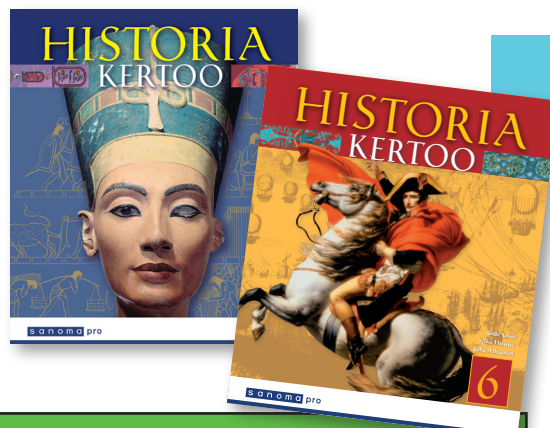

Historia kertoo ja OPS 2016

Historian opetuksen tavoitteet (OPS 2016) ja Historia kertoo

Tavoitteet	Historia kertoo
Merkitys, arvot ja asenteet T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena	• Historia kertoo -sarjan upea kuvitus ja tarkoin valitut tekstit innostavat oppilaita opiskelemaan uutta oppiainetta, historiaa. • Opiskelu alkaa jaksolla, jossa perehdytään oman perheen, suvun ja kotipaikkakunnan historiaan. • Oppikirjan tekstit ovat elämyksellisiä ja aiheet käsitellään oppilaita kiinnostavalla tavalla. • Oppikirjan ja tehtäväkirjan tehtävissä oppilas voi eläytyä menneisiin tapahtumiin.
Tiedon hankkiminen menneisyydestä T2 johdattaa oppilasta tunnistamaan erilaisia historian lähteitä T3 ohjata oppilasta havaitsemaan historiatiedon tulkinnallisuuden	• Oppikirjan kuvat avataan kuvateksteillä ja tarkennetaan opettajan oppaassa. Niiden avulla perehdytään historian lähteisiin. • Oppikirjassa ja tehtäväkirjassa on erityisiä tekstejä, joiden avulla tunnistetaan ja tutkitaan historian lähteitä. • Oppikirjan tekstit ja tehtävät sekä tehtäväkirjan tehtävät ohjaavat oppilaita kriittiseen ajatteluun. • Tehtävät ohjaavat oppilaita tutkimaan, tulkitsemaan ja etsimään selityksiä historian ilmiöille ja tapahtumille.
Historian ilmiöiden ymmärtäminen T4 auttaa oppilasta hahmottamaan erilaisia tapoja jakaa historia aikakausiin sekä käyttämään niihin liittyviä historiallisia käsitteitä T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen toiminnan motiiveja T6 johdattaa oppilasta hahmottamaan erilaisia syitä ja seurauksia historian tapahtumille ja ilmiöille T7 auttaa oppilasta tunnistamaan muutoksia oman perheen tai yhteisön historiassa sekä ymmärtämään, miten samat muutokset ovat voineet tarkoittaa eri asioita eri ihmisille T8 harjaannuttaa oppilasta hahmottamaan jatkuvuuksia historiassa	• Oppikirjan jaksojen aloitusaukeamat ja sekä selkeät otsikot auttavat oppilasta hahmottamaan tulevaa jaksoa ja aikakauden keskeisiä piirteitä. • Uudet käsitteet esitetään materiaalissa selkeästi ja ikätasolle sopivalla tavalla. • Eläytymällä tavallisten ihmisten arkeen oppilas ymmärtää myös ihmisen toiminnan motiiveja. • Materiaalissa oppilaat ohjataan pohtimaan tekstien ja harjoitusten avulla erilaisia historiallisia tapahtumia ja niihin liittyviä syy- ja seuraussuhteita. • Opiskelu alkaa jaksolla, jossa perehdytään oman perheen, suvun ja kotipaikkakunnan historiaan. • Oppikirjan selkeät perustekstit, alussa olevat ingressit sekä lopussa olevat tiivistelmät helpottavat keskeisen oppiaineen ymmärtämistä ja tietoaineen haltuunottoa. • Historiallisesti todenmukaiset ja elämykselliset piirroskuvat auttavat oppilasta ymmärtämään historian ilmiöitä ja tapahtumia.
Historiallisen tiedon käyttäminen T9 ohjata oppilasta esittämään muutoksille syitä T10 ohjata oppilasta selittämään, miten tulkinnot saattavat muuttua uusien lähteiden tai tarkastelutapojen myötä T11 ohjata oppilasta selittämään ihmisen toimintaa	• Oppikirjan sekä tehtäväkirjan tehtävät tukevat oppilaan mielikuvitusta ja aitoa kiinnostusta historian tapahtumiin ja ilmiöihin. • Oppikirjan kuvat ja mielenkiintoiset tekstit innostavat oppilaita tutustumaan ja tutkimaan erilaisia historian lähteitä. Tehtäväkirjassa keskitytään lähteisiin ja niiden tulkitsemiseen erilaisten kuvien ja tekstien avulla. • Opettajan opas sisältää runsaasti lisämateriaalia myös lähdekritiikin oppimiseen.

Historian keskeiset sisältöalueet (OPS 2016) ja Historia kertoo

Sisällöt	Historia kertoo
Historian opiskelu on hyvä aloittaa perehtymällä historian tiedon luonteeseen oppilaan suvun tai lähiyhteisön menneisyyden avulla.	I MITÄ HISTORIA KERTOO? 1. Minun tarinani 2. Historia - tarinoiden maailma 3. Tutkimusmatka menneeseen
S1 Esihistoriallinen aika ja sivilisaation synty Perehdytään ihmisen elämiseen pienissä populaatioissa ja metsästykskulttuuriin sekä maanviljelykulttuurin murrokseen.	4. Ihmisen varhaiset vaiheet 5. Kekseliäs ihminen 6. Suomen ensimmäiset asukkaat 7. Elämää kivikauden Suomessa 8. Mistä kuvat kallioissa kertovat?
S1 Esihistoriallinen aika ja sivilisaation synty Perehdytään maanviljelykulttuurin murrokseen ja sivilisaation syntyyn.	III KORKEAKULTTUURIT 9. Maanviljely muuttaa ihmisen elämää 10. Egypti - Niilin lahja 11. Kaiken yläpuolella on faarao 12. Elämää muinaisessa Egyptissä 13. Tavoitteena ikuinen elämä 14. Salaperäiset pyramidit
S2 Vanha aika ja antiikin perintö Aikakautta tarkastellaan Pohjolan asuttamisen näkökulmasta.	IV PRONSSI- JA RAUTAKAUSI SUOMESSA 15. Suomi pronssikaudella 16. Rautakausi alkaa 17. Elämää rautakauden Suomessa 18. Jumalia ja haltijoita - suomalaisten muinaisusko
S2 Vanha aika ja antiikin perintö Paneudutaan demokratian orastukseen Kreikassa	V ANTIIKIN KREIKKA 19. Ateenassa valta kansalaisilla 20. Sotaisa Sparta 21. Kreikkalaiset sodassa 22. Aleksanteri Suuri 23. Kreikkalaisten elämää 24. Kreikan kulttuuri
S2 Vanha aika ja antiikin perintö Paneudutaan roomalaiseen yhteiskuntaan.	VI ANTIIKIN ROOMA 25. Rooma perustetaan - totta ja tarua 26. Rooman tasavalta S.P.Q.R. 27. Rooma voittaa Karthagon 28. Caesar ja Augustus 29. Elämää Roomassa 30. Roomalainen perhe 31. Rooma hajoaa 32. Miten antiikin aika näkyy nykyään?

S3 Keskiaika Perehdytään keskiaikaiseen maailmankuvaan sekä idän ja lännen kulttuuriin yhtäläisyyksiin ja eroavaisuuksiin ja niiden vaikutuksiin eri ihmisryhmille.	VII VIKINKIAIKA 33. Viikingit - Pohjolan kauppiat 34. Elämää viikinkikylässä 35. Viikinkien mukana idäntiellä 36. Viikingit ja suomalaiset VIII EUROOPAN KESKIAIKA 37. Elämää keskiajalla 38. Maalla ja kaupungeissa 39. Ritarit ja linnat 40. Kristinusko vaikutti ihmisten elämään 41. Ristiretket - taistelu Jerusalemissa 42. Islam leviää keskiajalla
S3 Keskiaika Käsitellään Suomen siirtyminen historialliseen aikaan ja Ruotsin yhteyteen.	I KESKIAIKA SUOMESSA 1. Suomen keskiaika alkaa 2. Talonpojan savupirtissä 3. Keskiajan kaupungissa 4. Kirkko ja papit opettavat suomalaisia 5. Linnoja valtakunnan suojaksi
S4 Uuden ajan murrosvaihe Tutustutaan tieteessä, taiteessa ja ihmisten uskomuksissa tapahtuneisiin muutoksiin.	II UUDEN AJAN ALKU 6. Löytöretket alkavat 7. Löytöretket muuttavat maailmaa 8. Renessanssi - paluu antiikkiin 9. Renessanssin taide 10. Uskonpuhdistuksen aika III UUSI AIKA ALKAA SUOMESSA 11. Kalmarin unioni 12. Kustaa Vaasa kuninkaana 13. Taistelu Ruotsin kruunusta 14. Nuijasota - suomalaisten talonpoikien kapina 15. Mikael Agricola - suomen kirjakielen luoja
S4 Uuden ajan murrosvaihe Tutustutaan tieteessä, taiteessa ja ihmisten uskomuksissa tapahtuneisiin muutoksiin.	IV ITSEVALTIUDEN AIKA 16. Itsevaltius Ranskassa 17. Itsevaltius Englannissa 18. Elämää 1600-luvulla 19. Tieteen vallankumous 20. Barokki - ruhtinaiden tyyliuunta
S5 Suomi osana Ruotsia Tarkastellaan kehitystä Suomessa 1600–1700-luvulla.	V RUOTSIN SUURVALTA-AIKA 21. Ruotsista tulee suurvalta 22. Pietari Brahen aika Suomessa 23. Elämää suurvalta-ajan Suomessa 24. Pietari Suuren Venäjä 25. Suuri Pohjan sota - suurvallan loppu VI SUOMI 1700-LUVULLA 26. Säädyt hallitsevat valtakuntaa 27. Kustaa III:n aika 28. Hyödyn ja valistuksen aika 29. Rokokoo ja kustavilaisuus
	VII VALLANKUMOUSTEN AIKA 30. Valistus vaatii vapautta 31. Siirtokuntien Amerikka 32. Amerikan Yhdysvallat syntyy 33. Ranskan suuri vallankumous 34. Napoleon Bonaparte